

GAZETA NARODOWA YOBCA

Sine ira et studio, quorum causas VICINAS habeo.

C. TACIT.

Z WARSZAWY WE SRZODĘ DNIA 18. LIPCA ROKU 1792.

Z obozu Xcia Jmci PONIATOWSKIEGO Gen. Leyt. pod Do-
rohujskiem dnia 12. lipca 1792.

Wczoraj o godzinie 9. z rana stanęliśmy tutaj, a że wszystkie wiadomości nas przekonywały, że armia Rosyjska, podzieliwszy się na 3. kolumny, dąży na Luboml ku Włodawie i Brześciowi, zatym Xże Jenerał takoz trzema kolumnami odpor dawać myśli, i na ten koniec jenerałowie Kościuszko i Wielohorski oddzielne wzięli dyrekcyje, aby zamiarowi nieprzyjaciół przeszkodzić.

Wiadomości od korpusu woyska Lit. pod kommandą P. Zabiełły jen. leyt. takoz d. 12. lipca zapewniają nas, iż tenże dla przerwania komunikacyi, i zatrzymania kolumn woysk nieprzyjacielskich, wszystkie przeprawy na Narwie i Bugu pozaymował, sam zaś w gotowości spotkania się czekał tylko dostateczney wiadomości w Pleckach, z którą z dwóch Rosyjskich kolumn spotkaćby mu się naypród przyszło, gdyż iedna pod kommandą jenerałów Kreczetnikow i Dothoruki od Tykocina; druga zaś pod kommandą jenerałów Melin i Fersen od Brześcia zayść zamysła.

Mamy późniejszą wiadomość, iż xiaże Jozef Poniatowski ubiegłszy nieprzyjaciół, iuż stanął w Włodawie.

Oboz od kilku dni pod Warszawą leżący, dnia 15. pod kommandą P. Byszewskiego mocny około 5,000. ludzi dostatecznie w amunicyie i ryszunkach wojenne opatrzonych, ruszył dla złączenia się z woyskami naszymi nad Bugiem ciągnącemi.

W tym momencie odbieramy doniesienie, że w Włodzimierzu miały być złożone seymiki, na których P. Puławski, brat tego, który w Polsce za wolność przeciwko obcym walczył, a w Ameryce za wolność poległ, został obrany marszałkiem.

Listy z obozu Xcia Jozefa Poniatowskiego zapewniają: iż tam dostatek żywności, tak w tym czasie, iak i na czas dalszy znajdzie się.

P. Małachowski Mar. Seym: ofiarował na opatrzenie żywności dla woyska rzpltey zboże i leguminy, z któremi napełnione statki z dóbr jego destynowane do Gdańska stanęły tu w Warszawie. Ofiara ta obywatelska wynosi do kilku tysięcy czerwonych złotych.

Z Frankfortu d. 5. lipca. Dzień dzisiejszy stał się ważnym dla całego państwa Niemieckiego przez nowy wybór na cesarstwo, Franciszka II. króla Węgierskiego i Czeskiego, którego elekcyja z zwykłymi ceremoniami przy uderzeniu z 300. armat i biciu dzwonow została tu dziś

o godzinie pierwszej ogłoszona. Cesarz nowo obrany dnia 10. drogę swoją do nas zaczyna.

Z Włoch d. 23. czerwca. Z Lizbony pod dniem 22. maja donoszą, że stan zdrowia królowy żadney nadziei do powstania z choroby nie okazuje. Doktor Willis chce jeszcze doświadczyć jednego gwałtownego sposobu. W Quelus gdzie teraz królowa mieszka, jest rozległe i głębokie jezioro, na nim ma być wystawiony budynek drewniany z rozmaitemi gabinetami. Ostatni z nich ma być tak zrobiony, iż jak tylko chora do niego wniydzie, nagle zapadnie w wodę. Z Algarbi sprowadzono naylepszych nurkow, którzy mają królowę na owczas z wody wydobyć. Doktor Willis zapewnia, że tym sposobem wielu pacyentów uzdrowił, gdy wszystkie inne ratunki były bezskuteczne.

Z Wiednia d. 4. lipca. Jeneralny podskarbi Niderlandu przyjechał tu jako deputowany, i ma mieć zlecenie ofiarowania monarze wszelkich rekwirowanych subdydyow, które do 10. millionow złotych wynoszą, byleby tylko król do Niderlandu przyjechał, i chciał sam oświścić powstające rosterki uspokoić. Dotąd jednak monarcha nasz trwa w przedsięwzięciu, poty tam nie jechania, poki porządek przywroconym nie zostanie. — W przeszłą sobotę internuncyusz turecki oddał monarze listy kredencyalne. Poseł ten ma nie bawnie ztąd wyjechać. — Elektor Bawarski zgromadził w Mannheim 11. batalionow, które składają jego contingens, i stoją w gotowości do łączenia się z woyskiem związkowym innych mocarstw. Elektor Moguncki odebrał świeżo list od króla Francuzkiego, w którym przełożywszy, jak przyrzeczenia nie dotrzymał, i emigrantow nie tylko w kraju swoim zatrzymuje, ale im nadto uzbrajać się dopuszcza, grozi mu wpadnięciem francuzow do państw jego. Poślano zaraz 6,000. od woyska naszego z Briesgau na załoznienie krajow elektora, i wkrótce przybycie wielkiego woyska, zabezpieczy tę część państwa Niemieckiego przeciw napaści francuzow.

Z Turynu d. 12. czerwca. Na granicy pod Nice będzie założony oboz od 20,000. francuzow dotąd ich jednak nie ma jak 10,000. My z naszej strony tyleż wystawiamy woyska. — Do Villafranca przybył jeden angielski transportowy okręt, wypytujący się o 6. wojennych okrętach, które się na morzu tamecznym pokazały, i brzegi morskie obserwowały. Rozumieją, iż to są okręty francuzkie. — W Liwornie flotta moskiewska jest oczekiwana.

Z Tryestu dnia 20. czerwca. Podług nadeszłych tu wiadomości znajdujący się dawniej w służbie moskiewskiej Lambro Cazzioni zrobił się teraz rozbojnikiem morskim. Przywłaszczwszy sobie flotyllę moskiewską,

którą był dowodził, rabuje wyspy, i małe krainy *Dalmacji*. Opanował on jeden przez naturę umocowany port na brzegach *Dalmacji*, do którego bez niebezpieczeństwa nie tak łatwo przystąpić będzie można. Dodaia, iż z statkami swemi ma się przyłączyć do *francuzkiej* flotylii wyszłej z *Toulon*, i z nią wspólnie brzegi nasze napaść będzie.

Z *Marsylii* dnia 14. czerwca. Dziś rano kamera handlowa nasza kazała ogłosić wiadomość przyslaną przez P. *Thaibout* konsula *francuzkiego* w *Morei*; iż major *Rossyjski* *Lambro Cazzioni* wystawia flotę od 16. statków korfarskich, z których kilka już jest na morzu, i tak mówią 12. statków *tureckich* zabrały. Tenże w *Albanii* *Weneckiej* opanował stary zamek, który naprawiać każe. Ta wiadomość wielką tu niespokojność sprawiła i kamera i do ministerium przeszła, z prośbą, ażeby na zabezpieczenie naszych okrętów handlowych w *Lewancie* frzodki skuteczne przedsięwzięte zostały.

Z *Lille* d. 27. czerwca. Postępek rozmaitych mieszkańców z wielu przedmieściow *Paryża* z królem na d. 20. tego miesiąca popełniony sprawił w wojsku *Luknera* i *la Fayette* tak wielkie wrażenie, że zaraz mowiono: iż trzeba przeciw tym burzycielom do *Paryża* maszerować. Rozumieją tu, iż operacye wojenne z naszej strony z tej okoliczności wstrzymane zostaną.

Z *Brunświku* d. 3. lipca. Dziś o godzinie 11. przed południem zakończył czynne i sławne swe życie książę *Ferdynand Brunświcki*.

Z *Brandeburskiego* d. 3. lipca. Dnia 8. tego miesiąca hrabia *Schulenburg* minister gabinetowy, a d. 10. sam król ma zacząć podróż swoją do *Anspach* i *Coblentz*.

Z *Londynu* d. 29. czerwca. Z *indyów* zachodnich przyszła tu wiadomość o straszliwej burzy, która w miesiącu kwietniu niesłychanie w tamiecznych wyspach naszych szkody porobiła, mianowicie zaś na wyspie *ś. Krzysztofa*. Szturm połączony był z straszną ulewą, wiele domów obalił, ludzi zaś i bydła znaczna liczba potonęła. W *Basseterre* woda porwała z sobą domy, składki towarów, z mężczyznami, kobietami, i dziećmi, krzyk nieszczęśliwych, białych i czarnych miał być straszny, i przeszło 300. samych murzynów w samym *Basseterre* zatonęło. Piszą, iż trzeba wielu lat na nadgrozdzenie szkód przez tę burzę wyrządzonych. — Książę *Tork* dawał nie dawno pod namiotem wspaniały i osobliwy bal w ogrodzie swoim pałacowym. Książę *de Galles* książęta *Glocester*, i *Richmond*, wszyscy oficerowie regimentu *Coldstream* byli na nim przytomni. Uczta ta była w sposobie żołnierskim, maszerowano do stołu przy odgłosie trąb, 100. grenadyerów podług uderzenia w bęben służyli do stołu w manewrach wojskowych. Pafzety miały formę fortec i szanów, cukry wystawiały żołnierzy w rozmaitych pozycjach, i exercerunkach. Kompania była bardzo wesoła, i do następującego poranku dobywać tych fortec przy gęstym spełnianiu kielichów nie przestawała.

Z *Madrytu* d. 14. czerwca. Dla dźwignienia interesów skarbowych chwycono się tu frzodka, który znaczne wrażenie w kraju uczynił. Miasta i gminy utrzymują same wydatki swojej administracyi, przez gatunek podatku, który *proprien* i *arbitrion* nazywają. Zbywające ztąd ich dochody składano w depozyt na nadzwyczajne potrzeby tych miast i gminow. Teraz król za zgodą rady *Kastylijskiej* uchwalił: iż te zbywające do-

chody użyte będą na opłacenie *vales reales*, to jest zaciągniętych długów przez króla w latach 1780. 1781. i 1782. na które wydane papiery królewskie wynoszą sumę ogólną 432. millionow realow, (czyli 165. millionow złotych polskich) To opłacenie ma być zakończone w czasie 8. lat, co dorozumiewać się każe: iż wspomniane zbywające dochody corocznie 50. do 60. millionow realow wynoszą. Skarb *Hiszpański* przez to urządzenie uwolnionym zostaje z opłacania corocznego 4. procentow od wzmienionych długów, ale kapitały narodowe brane są na zaspokojenie rozrzutności królów. Proklamacya to nakazująca jest pod datą 29. maja.

Lord *St Helens* poseł angielski przy naszym dworze wczoraj ztąd wyjechał na *Lizbonę* do *Londynu*.

Z *Tournai* d. 1. lipca. Na dniu 29. przeszłego miesiąca znaczny korpus *austryaków* chcąc zaczepić *francuzów* w *Courtrai*, zaszła żwawa potyczka, w której *austryacy* na głowę porażeni zostali, około 400. trupa na placu zostawili, i *francuzom* dalszą drogę zupełnie wolną otworzyli. Lecz dziś z niemałym podziwieniem dowiadujemy się, iż dnia wczorajszego za rozkazem *Luknera* wojska *Francuzkie*, z całej *Flandyi* *austryackiej* wyciągnęły, i miasta *Ipres*, *Furnes*, *Menin*, i *Courtrai* opuściły. Nie wiadomo z jakiego przypadku w tym ostatnim mieście przy odejściu *Francuzów*, całe jedno przedmieście w pozarze było. Różne tłumaczenia u nas dają tego wychodu *francuzów*. Najpodobniejszym jednak do prawdy jest, iż wojsko *Luknera*, dowiedziawszy się o buncie dnia 20. w *Paryżu*, głośno nieukontentowanie swoje okazało, a nawet hurmem jenerała prosiło, ażeby je do *Paryża* prowadził. Przyszła poczta dokładnie nas o tym objaśni.

Z *Paryża* dnia 29. czerwca.

Zgromadzenie Narodowe Prawodawcze.

Na sefii d. 25. Minister interesów wewnętrznych donosi, iż położenie *Paryża* nie jest już w takim zamieszaniu, w jakim od kilku dni było. Spokojność coraz bardziej powraca, i kupienia się ustaia. Toż samo i P. *Pethion* w liście swoim wyraził. Na sefii wieczornej czytano list ministra wojennego, w którym oznajmuje, że król na przełożenie sobie uczynione, iż operacye wojenne z pośrodku gabinetu, nigdy z pomyslnym skutkiem kierowane być nie mogą, dał marszałkowi *Lukner* władzę nieograniczoną nakazując, aby się znoził z P. *la Fayette*. Zlecił także ministrom swoim, aby tych dwóch jenerałów wspierali wszelkimi politycznymi środkami.

Na sefii d. 26. Minister interesów zagranicznych donosił, iż *Szwecya* przyjmuje do swoich portow okręty *francuzkie* z banderą narodową i tak je traktuje jak gdyby własne krajowe. — Na wniosek deputacyi kolonialney uchwalono. Imo. Ze władza wykonawcza ma traktować z ministrem stanow *amerykańskich* względem dostawienia osadom zapasu i pierwszych potrzeb za 4. miliony, które się od długu *amerykańskiego* odtrąca. 2do. Ze ta summa będzie się rachować w 6. millionach uchwalonych dla wsparcia osad. 3tio. Ze wexle gubernatora *St Domingo* skarbowi do dnia 31. grudnia 1791. przysyłane sumę 2,700,000. liwrów wynoszące, zapłacone być mają. — Na końcu sefii minister interesów wewnętrznych donosił o zupełnej spokojności w stolicy.

Na sefii d. 27. Vice-prezydent *du Bayet* czytał raport o stanie wojska naszego. „Wojsko *Luknera* składa się z 14,491. głów infanteryi, 6,060. kawaleryi i 2,200. artylleryi obozem stojących. W fortcach znajduje się 12,750. głów infanteryi, 2,528. kawaleryi i 3,003. artylleryi. Wojsko tedy *Luknera* składa się całe z 38,624. głów wojska regularnego. Gdyby zaś było w zupełności, miałoby 44,334.

„Wojsko *P. la Fayette* składa się z 14,491. głów infanteryi, 6,600. kawaleryi i 1,200. artylleryi. W fortcach znajduje się 15,124. Składa się więc z 38,354. ludzi, miałoby zaś 45,374. gdyby było dokompletowane.

„Wojsko generała *Montesquiou* składa się z 23,780. żołnierza regularnego w obozie, po fortcach zaś ma 11,841.

Wojsko generała *la Morliere* w *Alzacji* składa się z 20,943. głów w obozie, W fortcach jest 11,630. razem 32,573.

„Mamy zatym wojska regularnego w obozach 90,599. w fortcach 54,173. Do zupełności jego brak 21,885. głów, które jeśli będą posłane, cztery armie wyniosą 166,657. głów wojska regularnego. — Wewnątrz państwa i na brzegach morskich znajduje się 21,375. wojska regularnego, które na każde zawołanie ruszyć może. W osadach jest 12,371. — Gwardyi narodowej jest 1mo. u *Luknera* 21,000. 2do. u *la Fayette* 22,000. 3tio. u *Montesquiou* 25,000. 4to. u *la Morliere* 25,000. 5to. w osadach 5,000. Wszystkie bataliony gwardyi narodowych z 500. głów dotąd składające się, do 800. podwyższone będą. Prócz tego mają być jeszcze nowe pułki zaciągnięte, iako też 30. świeżych batalionów. Kiedy ten zaciąg przyjdzie do skutku, będziemy mieć 171,774. głów gwardyi narodowej, siły zaś wojskowej do 400,000.” — Uchwalono potym 1mo. Minister wojenny ma złożyć w Z. N. listę zweryfikowaną siły wojska naszego; 2do. Znajdujące się w *Paryżu francuskie* i obce wojsko regularne ma być pod zarządzeniem ministra, który je poszle na wzmocnienie wojska. 3tio. Rapporta deputacyi wojskowej należą zawsze do materii dzienney. 4to. Minister ma złożyć wiadomość o frzodkach, które dla dopełnienia wojska przedsięwziął. 5to. Ma być uczynione doniesienie Z. N. względem sposobow rekrutowania.

Na sefii d. 28. Na wiadomość, iż *P. la Fayette* przybył do *Paryża* i do Z. N. przyiść ma, nadzwyczajna liczba posłów i arbitrow zebrała się. Ogodzinie w pół do 2giey czytano list od niego, w którym prosi o pozwolenie, aby mógł przyiść przed kratę. Opozycja przeciw temu *P. Isnard* prawie jednomyślnością odrzuconą została. — *P. la Fayette* pokazuje się z pogodną twarzą, licznymi przywitany okłaskami. Zdarzony rozruch na d. 20. ściągnął powszechne nieukontentowanie wszystkich przyjaciół konstytucyi i wolności. Odważni żołnierze, którzy walczą dla utrzymania tych dwóch drogich korzyści, nie mogli względem tego dnia zostać obojętnymi. Swoje zdanie w tej mierze wynurzyć, było dla nich konieczną potrzebą. „Chcemy mówili bronić tej konstytucyi, którąśmy poprzyjęgli. Robimy z piersi naszych wał obronny przeciw jej zewnętrznym nieprzyjaciółom; lecz teraz obawiać się musimy, abyśmy ją przez wewnętrzne fakcje obaloną nie znaleźli, kiedy pozostali z pomiędzy nas na placu potyczek bracia do domow swoich powrócą.

„Niech nam będzie wolno dać poznać miłość naszą dla konstytucyi, ale razem niech nam wolno będzie oświadczyć, że pod świętymi znakami, ale nie pod haniebną chorągwią fakcyj walczyć chcemy.” Tak mówili obywatele żołnierze. Wszystkie korpusy wojska oświadczyły niechęć z przyczyny zdarzeń na d. 20. czerwca popełnionych, żądając, aby sprawcy tych rozruchow ukarani zostali, a wszelkie związki i społeczeństwa, które do tego należały, rozwiązane były. Generał przyjaciel prawa, równie iak sprawiedliwości i prawdy, dwoma ordynansami pod d. 26. wrócił wojsko do swoich powinności. Pisał potym list do Z. N., który na złe tłumaczonym został, a nawet autentyczność jego zaprzeczona była. Zarzucano mu, iż on z obozu pisze i to nie z oświadczeniem życzeń swoich, ale iak drugi *Kromwel*, prawa Z. N. zdaie się dyktować. Na to generał przymuszony był powiedzieć. „Jeśli przeszłę adresę, które odebrałem od wojska moiego? znowu oskarżonym będę, znowu czystość intencji moich spotwarzoną zostanie. Więc za pomocą marszałka *Luknera* postawię wojsko moje w bezpieczeństwie przeciw wszelkiej napaści nieprzyjaciela, a sam pojedę do *Paryża*, i tam wsparty nie na dziełach moich wojennych, ale na prawdzie, sprawiedliwości, rozładku i względach publiczności, stanę sam przed kratą Z. N. i moje myśli o politycznym położeniu *Francyi* głośno otworzę. Też same myśli są moich żołnierzy, dzielących ze mną trudy i niebezpieczeństwa, a tak dwa obowiązki w jednym czasie dopełnię. Wstrzymam wojsko od obrażenia konstytucyi, i pokażę, iak nagła jest konieczność szanowania jej i pogrzebienia jej nieprzyjaciół. Karność, uszanowanie dla prawa, będą nienaruszenie w wojsku utrzymywane. A gdy ja na chwilę teraz stanę się tylko obywatelem, nie będzie można obwiniać mię, że rangi mojej, i przywiązanej do niej władzy na złe użył. Będę się starał, ile możliwości, w tych czasach zaburzenia, wszystkie obowiązki moje razem wypełnić.” — To on powiedział, to wykonał. Dziś rano przybył do *Paryża*, poszedł do Z. N. i ta jest treść tego, co powiedział: „Muszę najprzód Wpanow zapewnić, że moja tu bytność najmniejszej przeszkody nie czyni do pomyślności oręża naszego, ani do bezpieczeństwa wojska. Główniejsze pobudki, które mię tu przyciągnęły, są następujące. Powiedziano: iż list mój pod dniem 16. teraźniejszego miesiąca do Z. N. pisany, nie był odemnie. Przy tej okoliczności czyniono mi zarzut, iż go z obozu pisałem. Podobno musiałem na zrzucenie tej potwarzy sam ośobiście wam się ukazać, i przeto wyjść z okręgu chlubnej obrony, którym miłość wojska mojego mię otaczała. Lecz Mci panowie silniejszy jeszcze powód przyciągnął mię do was. Popełnione na dniu 20. w *Thuillerie* gwałtowności, sprawiły niechęć i zatrwożenie w umysłach wszystkich dobrych obywatelow, a mianowicie wojska. Wśród tych, któremi przewodzę, a gdzie officerowie, unterofficerowie, i żołnierze jedno ciało składają, odebrałem od rozmaitych ich korpusow adresy, które są mówiącemi przez się dowodami ich przywiązania do konstytucyi, ich uszanowania dla władz przez nią postanowionych, i patriotycznej nienawiści przeciw wszelkim fakcyom. Rozumiałem, iż przez ordynans, który tu składam, wstrzymać potrafię te adresy. Zobaczycie tam, iż ja, i moi waleczni towarzysze wojny na jednoż zgodziliśmy się, aby udzie-

nie sobie na wzajem naszych wspólnych myśli, i wam je przełożyć; a drugi ordynans, który tu równie składam, umocował wojsko w tej chęci. Mci panowie! mówię tu jak obywatel, ale zdanie, które wam przekładam, jest zdaniem wszystkich *Francuzów*, którzy kochają oyczyznę, wolność, i spokojność jej, oraz prawa, które sami sobie nadali, i nie obawiam się tego, aby kto z posród was powstał, i fałsz mi w tym zadał. Czas już nakoniec obwarować konstytucyą przeciw ciom ią uderzającym, czas już zapewnić wolność Z. N., wolność króla, niepodległość, i godność jego, czas zawstydić próżną nadzieję złych obywatelów, którzy od obcych tylko ożekują przywrócenia tego, co oni powszechną spokojnością zowią, a co dla wolnych ludzi samą hańbą i niezdolnością stałoby się niewolą. Żądam więc od Z. N. 1.) rozkazać, aby sprawcy buntu i popełnionych na dniu 20. w *Thuilleirie* gwałtowności ścigani i karani byli, jako przestępcy obrażonego narodu. 2.) rozproszyc sektę *Jakobinów*, która władzę najwyższą narodu przywłaszcza, dręczy obywatelów, i której publiczne roztrząsania nie każą już wątpić o przestępnych plantach ich przewodzców. 3.) Na ostatek odważam się prosić imieniem moim i wszystkich dobrze myślących w królestwie ludzi, aby Z. N. wzięło najfilniejsze środki do utrzymania wszystkich władz postanowionych, a mianowicie dla ziednania uszanowania sobie i królowi, i dało wojsku zapewnienie, iż konstytucyą wewnątrz nie będzie obrażoną w tym czasie, kiedy waleczni *Francuzi* krew na jej obronę przelewają.

Prezydent zapewnił *P. la Fayette*, iż Z. N., które konstytucyą zaprzysięgło, będzie umiało ią także utrzymać, i wpuszcł go do środka sali. Wszedł *la Fayette* i usiadł na ławce przeznaczonej dla podających petycje po prawej ręce. Od tego momentu powstał wielki hałas w Z. N. *P. Guadet* okazał podziwienie z oglądania jenerała oboz porzucającego, i razem troskliwość swoją nad wpływem iaki mogą sprawiać przekładania wodza znacznego wojska. Żądał, aby minister wojenny był zapytany, czyli dał *P. la Fayette* pozwolenie przyjechania. Żądanie zaś jego, aby odesłane zostało do komisji dwunastu. — *P. Ramond* zbijał zarzuty czynione przeciw Panu *la Fayette* i przypominał dopełnione oyczyźnie przez *pierworodnego syna francuzkiej wolności* usługi. Zakończył wnioskiem, aby żądanie *P. la Fayette* odesłane zostało do komisji dwunastu, która je roztrząśnie, i zdanie swoje o nim przyniesie. — Po skończonej mowie jego, zamknięto roztrząsanie. Propozycya *P. Ramond* otrzymała pierwszeństwo; lecz posłowie z końca lewej strony powstałi przeciwko temu, wybiegli nawet na środek sali. Zaczęły się więc znowu spory, którą propozycyą wzięść do decyzji. Nareszcie po odbytych kilkakrotnie pierwszym sposobie głosowania, wrzaski posłów z końca lewej strony przymusiły prezydenta do przystąpienia *ad turnum*, w którym większością 339. krefek przeciw 224. propozycya *P. Ramond* wygrała. Żądanie zaś *P. la Fayette* odesłano do komisji dwunastu.

W poniedziałek gdy król ze mszy powracał, poszedł z xiążęciem królewskim (delfinem) na dziedziniec *Thuilleirie* wpośród zebranych tamże batalionów gwardyi narodowej, wojska liniowego, gendarmerie i szwajcarów. Spokojność i milczenie panowało. Po czym

król udał się do ogrodu, i przejrzał stojące tam bataliony. — Wczoraj rozmaici uzbrojeni żołnierze biegali po mieście wołając: *Vivat la Fayette, do diabła Jakobiń!* — Jutro znowu asygnatow za 7. millionów spalonych będzie, przez co liczba spalonych 561. millionów wyniesie. — Jenerał *Lukner* żąda posiłku 10,000. ludzi. — Znaczna liczba adresów oddana była w tych dniach Z. N. i królowi względem rozruchów dnia 20. Administracye departamentów, władze konstytucyjne, obywatele czynni i posessyonaci, wyrażają w nich miłość dla konstytucyi, uszanowanie dla króla i przerażenie swoje nad buntem d. 20. Przeciwnie adresów od mnogich zgromadzeń mniemanych przyjaciół konstytucyi, wielbią Z. N. sławią bunt, i szarpią nielitościwie króla. To okazuje oczywiste rozdwojenie narodu. Jeżeli wielki i prędki środek nie będzie przedsięwzięty dla zniszczenia wszystkich fałszy i postawienia konstytucyi w należytej sile, rok ten będzie koniecznie widział kres i zagubienie państwa *Francuzkiego*.

Obywatele czynni w *Rouen* w liczbie 20,000. zebrani, posłali królowi następujący adres. „Zuchwały postępek przeciw osobie W. K. Mci na dniu 20. popełniony przejął serce nasze smutkiem i przerażeniem. „Prawa spieszyć się powinny z ukaraniem zuchwałych dowódców tej buntowniczej zgrai, która wszystko w „zamięszanie wprowadza, i wszystko pod siebie zagarnąć „pragnie. Chcemy za konstytucyą żyć lub umierać, ale „moc praw dawania jest wybranym reprezentantom i „dziedzicznemu reprezentantowi powierzona. Konstytucya „władzy prawodawczej nadać moc stanowienia, a „królowi moc sankcyonowania. To jest cośmy poprzysięgli stale utrzymywać, i to jest, co stale utrzymywać „chcemy. Zgromadzenie prawodawcze przez reprezentacyą „narodu prawa uchwała, podobnież przez reprezentacyą „narodu W. K. Mość przyjmiesz lub odmawiaż one. Reprezentantami więc naszymi, jest ciało „prawodawcze i król. Samo ich połączenie może pisać „prawo. Niedozwolilibyśmy nigdy, aby miano krępować „wolność naszych posłów w stanowieniu praw, ani tego „nawzajem niecierpiemy, aby miano krępować wolność „twoją w dawaniu na nie zezwolenia. Utrzymuj więc „królu z nieporuszoną stałością władzę tobie powierzona. „Nie czyń ofiary z najmniejszej jej części. Nie „do ciebie bowiem tylko samego, ale i do nas należy; „szczęście twoje, ze szczęściem *Francyi* jest połączone. „Nie możesz być wielkim, tylko przez wielkość „narodu, który cię zrobił swoim naczelnikiem. Broń więc „statecznie naszej konstytucyi. Przyśiągłeś ją utrzymać, a my ią całkowitą widzieć chcemy. Takie jest „zdanie nasze, które na łonie W. K. Mci składamy.”

Czynni obywatele miasta *ROUEN*.

Komisja skarbu O. N. chcąc mieć rachunki proveniencji tabacznicy regularne, obwieszcza wszystkich składników i dystrybutorów, tabaki i tytonie w wszelkich gatunkach dotąd kredytem biorących, iż kredytem takowych zupełnie odtąd wzbronila, aby zaś poprzedniczo wzięte kredytem tabaki i tytonie na najpierwszych terminach zapłacić starali się, tychże dystrybutorów i składników, niniejszym doniesieniem uwiadomia.

Donosi się oraz publiczności, iż w tych dniach nadszedł z zagranicy tytuł *Turecki krajany Gebek*, który w magazynach tabacznich funt po złotych dziewięć sprzedawany będzie.

S U P L E M E N T

D O

GAZETY NARODOWEY Y OBCEY.

z WARSZAWY DNIA 18. LIPCA ROKU 1792.

Dalszy ciąg etatu wojska rzpltey oboyna narodow, dnia 22. Maia 1792. w stanach seymuigcych uchwalonego.

Nro 5to.

Kontynuacya 1. pułku gwardyi konney Litt: J. K. M.

R E K A P I T U L A C Y A.

Zold.	Sztab wyższy - fl. 39,520.	} zł. 249,804.
	Sztab frzedni i niższy fl. 18,580	
	W 8. chorągwiach fl. 191,704.	
	Kontyngensa - - - zł. 55,056. gr. 28.	
	Sprawunki munduru - - zł. 66,870.	
	Sprawunki ekwipażu - - zł. 21,516. gr. 24.	
	Sprawunki lederwerku dziewięcio-letnie - - - zł. - 432.	
	Sprawunki lederwerku ośmnaśto-letnie - - - zł. - 3,740. gr. 10.	
	Sprawunki polowych rekwizytow dziewięcio-letnich zł. - 2,056. gr. 13. denar. 6.	
	Sprawunki polowych rekwizytow ośmnaśto-letnich - zł. - 340. gr. 20.	
	Jeden pułk gwardyi Litewskiej konney kosztuie corocznie ogółem zł. 399,817. gro. 5. denar. 6.	
	700. Racyi na pieniądze ewaluowanych a fl. 180. - - - zł. 126,000.	
	Summa ogólna kosztu zł. 525,817. gr. 5. den. 6.	

Nro 6to.

Komput i płaca jednego pułku kawalerji lekkiej z 8. chorągwi, 4. szwadronow, 2. dywizyi 841. głów złożonego.

SZTAB WYŻSZY.

1. Szeff - - -	zł. 15,400.
1. Pułkownik - -	zł. 9,840.
1. Pod-pułkownik -	zł. 7,840.
1. Major - - -	zł. 6,840.

Ogół głów 4. Summa żołdu zł. 39,920.

SZTAB SRZEDNI Y NIZSZY.

1. Kwatermistrz - -	zł. 2,000.
1. Audytor - - -	zł. 2,000.
1. Adiutant - - -	zł. 1,864.— Racyi 3.
1. Kapelan - - -	zł. 600.
1. Sztabs-chirurgus -	zł. 2,400.
1. Chirurgus dywizyonalny	zł. 1,200.— Racya 1.

2. Sztandarowych po zł. 630.— Racya 1.	zł. - - - 1,260.— Racyi 2.
1. Sztabs furyer - - -	zł. 480.— Racya 1.
2. Furyerow dywizyonalnych po zł. 432.— Racya 1.	zł. - - - 864.— Racyi 2.
1. Sztabs-trębacz - - -	zł. 480.— Racya 1.
1. Wagen-mayster - - -	zł. 360.— Racya 1.
1. Puszkarz ze wszystkim	zł. 648.
1. Konował ze wszystkim	zł. 648.— Racya 1.
4. Siodlarzow po zł. 500.	zł. 2,000.
1. Profos - - -	zł. 360.— Racya 1.
1. Pod-profos - - -	zł. 168.
2. Wozy sztabowe - po zł. 480.— Racyi 4.	zł. - - - 960.— Racyi 8.
Ogół głów 21.— Summa żołdu zł. 18,292. Rac: 21.	

W ośmiu chorągwiach.

4. Rotmistrzow po zł. 3,895. zł. 15,580.	
4. Sztabs-rotmistrzow po zł. 2,695. zł. 10,780.	
8. Porucznikow po zł. 1,864. zł. 14,912.	
8. Chorążych po zł. 1,564. zł. 12,512.	
8. Namieśtnikow po zł. 630. Rac: 1. zł. 5,040. Rac: 8.	
128. Towarzystwa po zł. 360. Rac: 1. zł. 46,080. Rac: 128.	
8. Wachmistrzow po zł. 432. Racya 1. zł. 3,456. Racyi 8.	
8. Furyerow po zł. 360. Racya 1. zł. 2,880. Rac: 8.	
40. Kapralow po zł. 300. Racya 1. zł. 12,000. Rac: 40.	
576. Szeregowych po zł. 180. Racya 1. zł. 103,680. racyi 576.	
8. Trębaczow po zł. 360. Racya 1. zł. 2,880. rac: 8.	
8. Chirurgow chorągwianych po zł. 648. Racya 1.— zł. 5,184. rac: 8.	
8. Kowalow po zł. 500. zł. 4,000.	
— 8. Wozow chorągwianych po zł. 480. Racyi 4.— zł. - - - 3,840. Racyi 32.	
Ogół głów w 8. chorągwiach 816. Summa żołdu zł. - - - 242,824.— Racyi 816.	
Ogół głów iednego pułku 841. Summa żołdu zł. - - - 301,036.— Racyi 837.	

KONTYNGENSA.

Na medycynę dla 15. głów niższego sztabu, 8. namieśtnikow, 128. towarzystwa, 56. unter-oficyerow, 576. szeregowych, 8. trębaczow, 8. chirurgow chorągwianych, 8. kowalow, ogółem głów 807. a fl. 3. zł. 2,421.

Na utrzymanie lazaretu i sprzętow onegoż na tyleż głów a fl. 2. - - - zł. 1,614.

Na utrzymanie broni, lederwerku, i ekwipażu przy niższym sztabie, dla 2. sztabarowych, 1. sztab-

furyera, 2. furyerow dywizyjnych, 1. sztabs-trębacz, 1. wagen-majstra, 1. profosa, 8. namiestników, 128. towarzysztwa, 56. unter-oficerow, 576. szeregowych, 8. trębaczow, ogółem głów 784. a fl. 8. zł. 6,272. Na ochędostwo, kredę, farbę, dla tychże a fl. 3. zł.

Na ostre ładunki dla 7. głów przy niższym sztabie, 8. namiestników, 128. towarzysztwa, 56. unter-oficerow, 576. szeregowych, ośmiu trembaczow, ogółem głów 783.

Dla 783. głów po 18. ładunkow	}	31,384.
pistoletowych - 14,094.		
576. głów po 30. ładunkow karabinowych - 17,280.		

Na lat 6. dzieląc wypada ostrych ładunkow corocznie - 5,229.

Na które potrzeba:

Prochu po 40. ładunkow z funta	}	zł. 450. gr. 6. denar. 9.
funt. 131. agr. 40. f. 174. gr. 20.		
Ołowiu po 22. ładunkow z funta fun. 238. a gr. 15. fl. 119.		
Papierni po 192. ładunkow z libry liber 27½. a gr. 15. fl. 13. gro: 22½.		

Na 783. głów po 4. skałki pistoletowe sztuk - 3,132.	}	4,284. a gr. 1. zł. 142. gr. 24
Na 576. głów po 2. skałki karabinowe sztuk - 1,152.		

Na exercecunkową amunicją po 18. ładunkow na 6. razy musztry z ogniem na 783. głów 31,374 ładunkow na które potrzeba:

Prochu funtow 784½. a gr. 40.	}	zł. 1,270.— gr. 24.
zł. - - - 1,046.		
Papierni liber 164. a gr. 15. zł. 82.		
Skałek sztuk 4,284. a gr. 1. zł. 142. gr. 24.		

Na reparacyą rekwiżytow obozowych zł. 600. Fundusz na upadłe konie w czasie musztry, manewrow, i powinności - zł. 8,000.

Na extra expens papier, dzienniki, expedycje zł. 2,000.

Na remontę koni przy niższym sztabie z pod 2. sztabarowych, w chorągwiach, z pod 8. namiestników, 128. towarzysztwa ogółem koni 138. wpływa rocznie do kasy a fl. 50. - zł. 6,900.

Przy niższym sztabie z pod 1. furyera, 2. furyerow dywizyjnych, 1. sztabs-trębacz, 1. wagen-majstra, 1. profosa, 56. unter-oficerow, 576. szeregowych, 8. trębaczow, 8. chirurgow chorągwianych, ogółem 654. głów, corocznie wpływa do kasy fl. 37. gr. 15. zł. 24,525.

Na lekarstwo koni dla 792. a fl. 2. zł. 1,584.

Na umundurowanie 2. sztabarowych i 8. namiestników

Ogółem 10. głów a fl. 215. gr. 28.— zł. 2,159. groszy dziesięć.

Na umundurowanie 128. towarzysztwa a fl. 197. gr. 28.— zł. 25,335. gr. 14.

Na umundurowanie 1. sztab-furyera, 2. furyerow dywizyjnych, 1. sztab-trębacz, 1. wagenmajstra, 1. profosa, 56. unter-oficerow, 8. trębaczow, 8. chirurgow chorągwianych, ogółem głów 78. a fl. 94. zł. 7,332.

Na umundurowanie 576. szeregowych, i 1. podprofosa, ogółem 577. głów. a fl. 80.— zł. 46,160.

Summa na umundurowanie zł. 80,986. gr. 24.

Sprawunek ekwipażu.

Co lat dwa ekwipaż staenny, furazowy, postronki, torby, zgrzebla, szczotki, płaty na 792. koni, kosztuje ogółem zł. 27. gr. 18. corocznie wpływa do kasy po zł. 13. gr. 24. - zł. 10,929. gr. 18.

Co lat 6. na sprawunek 792. mitukow i mantelzakow, kosztuje ogółem fl. 44. wpływa corocznie do kasy po zł. 7. gr. 10. - zł. 5,808.

Co lat 9. na sprawunek 792. munsztukow, a fl. 11. torki z nawiązaniem i woyłokiem a fl. 90. ostrogi a fl. 4. ogółem sprawunku dziewięcio-letniego a fl. 105. corocznie wpływa po fl. 11. gr. 20. - zł. 9,240.

Summa zł. 25,977. gr. 18.

(Reszta potym.)

DONIESIENIA Z WARSZAWY.

DNIA 18. LIPCA 1792. ROKU.

W drukarni przy gazecie narodowej, znajduje się nowo wyszła komedia, pod tytułem: *Miłość w obronie oyczyzny*, w czterech aktach oryginalnie w języku Polkim przez Ł. Bogusławskiego ułożona, w miesiącu Maju roku 1792. in 8vo alla rust: zł. 3.— Dostać także można w księgarni C. Netto blisko zamku i u Kocha pod farą.

W księgarni L. Kocha pod Nrem 4. przy kolegiacie S. Jana znajduje się przepis władzy i obowiązków ekonomicznych i sądowych dla magistratu i wszelkich urzędników, oficyalistow, subalternow, i slug mieyskich in 8vo alla rust: kosztuje zł. 2.

Pismo pod tytułem: *Dwanaście łokci śmiechu* znajduje się u szwajcara na pocztę. — Te, na dwanaście części rozłożone, będzie wychodzić co miesiąc, łokieć ten pierwszy na miesiąc Lipiec kosztuje zł. 1. gr. 8. który kupiwszy każdy dobrze myślący Polak niepożałuje znajdując w nim nie tylko zabawne, ale i do dzisiejszych okoliczności stosowne rzeczy.

Na ulicy nowej w domu JP. szambel: Uruskiego pod Nrem 477. znajdują się sukna do przedania iako to: w dobrych gatunkach różnego koloru postawow 60. w ordynaryjnych zaś gatunkach koloru białego postawow 30. granatowego 80. zielonego 8, ponsowego 20. w różnych kolorach postawow 20. multanow w różnych kolorach postawow 50. ktoby sobie życzył takowe sukna wszystkie, lub w części zakupić, nadgłosić się ma do P. Pirowaniego w tym domu, przy składzie tychże sukien mieszkającego.

Administracya fabryki płociennej Łowickiej obwieszcza wszystkich JOO. JWW. WW. JPP. akcyje swoje w tej fabryce mających, ażeby raczyli zgromadzić się na festyą całej kompanii, do pałacu JO. xiążęcia Jmci Prymasa na dzień 30. miesiąca Sierpnia roku bieżącego na godzinę 10. z rana.

Na Krakowskim przedmieściu w kamienicy braci Rösler i Hurtig sub Nro 451. znajdują się to jest: świeże wody mineralne de freudentahl, wody de pirmont falcerskie, wody de pirmont, w pomierney cenie.

Dom do naiecia na ulicy Lesznie, na pierwszym piętrze z meblami apartamentami, stajniami, wozownią pod Nrem 18. dozór: 1. cyr: III. niech się uda do Pana Bukraby mieszkającego na górze w tymże domu.